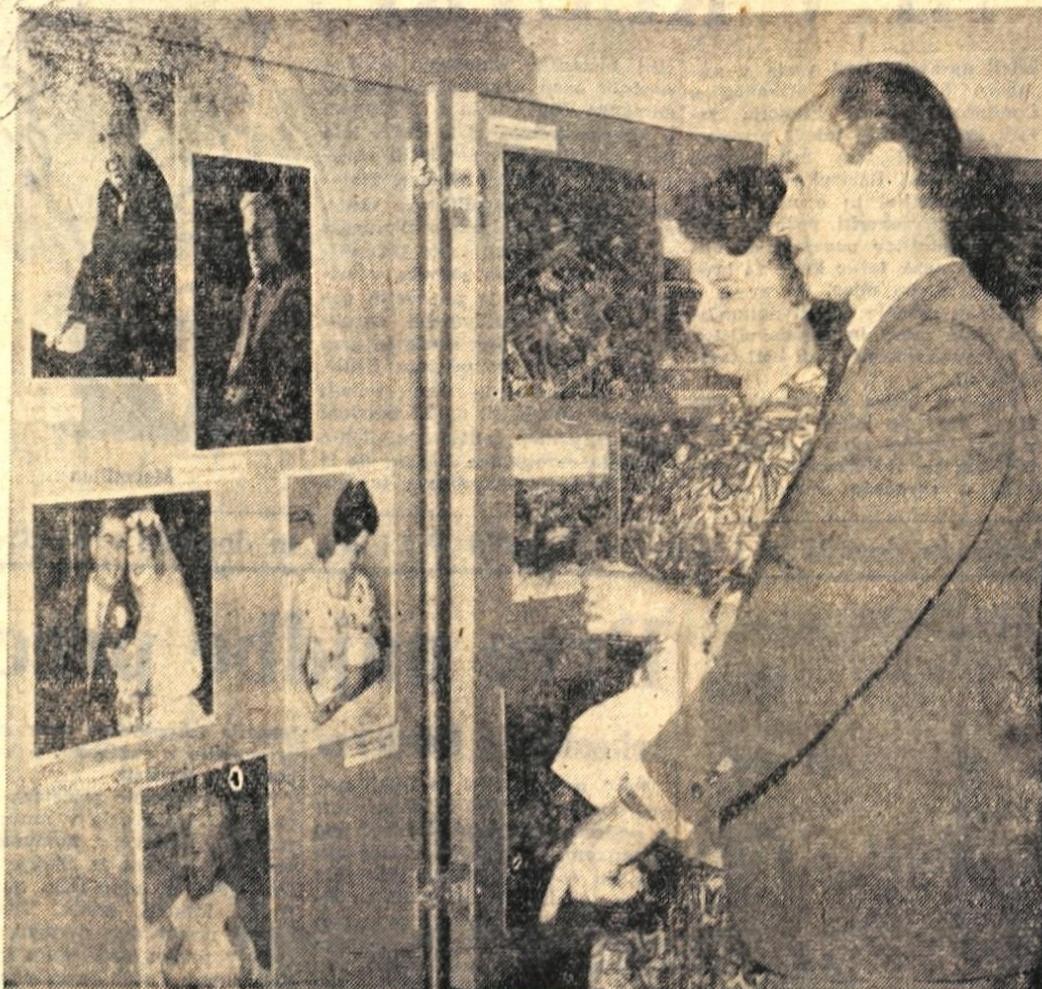

Uspešno uveljavljanje
zakonskih predpisov
je odvisno tudi od
samih gospodarskih
organizacij

TA TESEN SO BILA POSVETOVANJA O NEKATERIH NOVIH
ZAKONSKIH UKREPIH

Gospodarska zbornica za okraj Kranj je ta teden organizirala za podjetja posebne posvete, na katerih so obravnavali zakon o ureditvi poslovnih razmerij na trgu in zakon o družbeni kontroli cen. Na omenjenih sestankih so se posmeli tudi o izvedbi revalorizacije osnovnih sredstev in seznamele udeležence o sedanjih organizacijah in nalogah gospodarske zbornice. Spričo bojazni, da bi bile nekatere gospodarske dejavnosti v novi gospodarski zbornici bolj ali manj zapostavljene, so predstavniki zbornice na posvetih že posebno podarili, da je taka bojazna neutemeljena in da so vsi pristojni zadolženi, da bodo vse gospodarske dejavnosti obravnavali z enako prizadevnostjo in da bo gospodarska zbornica pomagala slehernemu podjetju.

Novi zakonski ukrepi, ki jih terja gospodarski položaj oziroma ekonomski razvoj, lahko prinesejo začelene rezultate le tedaj, če jih gospodarske organizacije sprejemajo z razumevanjem; ali skraka - uspešno uveljavljanje zakonskih predpisov je odvisno tudi od samih gospodarskih organizacij. Zato je nedvomno tudi pravočasno seznanjanje s cilji in načeli zakona o ureditvi poslovnih razmerij na trgu in zakona o družbeni kontroli cen zelo pomembno. S tem namenom je zbornica pripravila tudi omenjene posvete. Razumljivo pa je, da so ti posveti dali zastopnikom posameznih gospodarskih organizacij le osnovo za nadaljnji študij teh zakonskih predpisov. Ce bodo podjetja pri tem študiju naletela na morebitna nerazumevanja, bodo lahko zahtevala od gospodarske zbornice ustrezno pomoč. - P.

Obiskovalci Gorenjskega sejma se zelo zanimajo za razstavo mesta Oldham

Sodelovanje z Oldhamom razširjeno in poglobljeno

ANGLEŠKI GOSTJE ODPOTOVALI — VELIKO ZANIMANJE ZA RAZSTAVO — V JESENI NAS OBIŠČE ŠE SINDIKALNA DELEGACIJA —
PRIHODNJE LETO PRVIČ IZMENJAVA MLADINE

KRANJ, 10. AVGUSTA — V sredo popoldne so z vlakom odpotovali iz Krana predsednik občine Oldham g. John Shyne s soprogom v britanski konzul v Zagrebu Michaelom Alanom Smithom. Tajnik občine prijateljskega mesta Oldham gospod Emward Heines in ga. Heines sta ostala še na krajših zasebnih počitnicah v Bohinju. Di-

rektor umetnostne galerije g. James Carter se bo mudil v Kraju do zaključka razstave mesta Oldham.

Angleški gostje so si med bivanjem pri nas (stanovali so v Predvoru, kjer jim je nadvise ugajalo), ogledali nekatere naše tovarne in zavode ter turistične in zgodovinske znamenitosti. Na dveh uradnih pogovorih s predstavniki občinskega ljudskega odbora Kranj so se pogovorili o razširjenosti sodelovanja med mestoma, ki se je do sedaj odvijalo predvsem na liniji občin, tudi na posamezne organizacije.

Med drugim so obiskali tovarni »Sava« in »Iskra«, kranjski zdravstveni dom, solo »Stane Zagor«, Begunje in Drago, (tam so polozili venec padlim žrtvam), v Vratihi, na Bledu in v Velenju. Angleške goste je najbolj prevezel ogled Begunj in Drage. Dejali so, da se jim zdi čudno, ker klub temu smo toliko pretrpeli za svojo svobodo, nikogar ne sovražimo in želimo mir prav z vsemi narodi. Nikakor se niso mogli dovolj načuditi lepotam naših gora, ki so se jim približali ob obisku v Vratihi. Prvič so si ogledali tako visoke vrhove, ker njihove gore ne presegajo 1000 m. Zelo pohvalno so se izrazili o elanu naših ljudi pri delu in izgradnji, predvsem pa še o gostoljubju, ki jih je spremjal povsod, kamor so prišli.

Predstavniki Oldhamu in Kranju so v kratkem času uspeli vzpostaviti zelo trdne medsebojne vezi, za kar jim je izrekel vse priznanje tudi konzul g. Michael Alan Smith. Tako so ustvarjeni tudi dobi pogoji za razširitev sodelovanja tudi na druga — tako rekoč neuradna področja. Tako so že vzpostavljeni stiki s sindikalno organizacijo in njeni predstavniki bodo verjeto že v mesecu septembra letos obiskali Kranj.

Na omenjenih pogovorih so se dokončno pogovorili tudi o izmenjavi mladine. Že prihodnje poletje bo prislo 30 mladincov iz Oldhamu v Kranj, skupina naših pa bo preživela nekaj tednov v Oldhamu. Naša skupina bodo sestavljali mladinci, ki se zanimajo za angleški jezik in so delovali v mladinski ali kateri izmed drugih organizacij.

Ker je Oldham mesto tekstilne industrije (blaga, strojev, barv) nam bodo na željo naših tekstilnih delavcev pošljali svojo strokovno literaturo. Obstajajo pa tu-

di možnosti, da bi naši tekstilni strokovnjaki hodili tja na študijno prakso. Pogovorili so se o tem, da bi ena izmed šol iz kranjske občine v ena izmed oldmanskih zamenjali razstav z ob zaključku šolskega leta. Preko tam-

kajšnjih turističnih agencij pa bodo skušali zainteresirati prebivalce Oldhamu, da obiskujejo našo državo in preživljajo v njej svoje počitnice.

Kot je znano, razvija podobne odnose z angleškimi mesti še nekaj drugih jugoslovenskih mest. Po mnenju g. Smitha sta Kranj in Oldham med najuspešnejšimi.

Metka Sosič

ska potovanja ipd. so se sprito splošnega varčevanja zelo skrčili. In ne nazadnje: tudi izredno slab vreme je precej zmudilo račune turističnim in gostinskim organizacijam.

Predvsem pa lahko ugotovimo, da se gostinci v nastalem položaju niso znašli. Kljub temu da so imeli svoje gostinske zmogljivosti zlasti v zgodini letni sezoni bolj ali manj nezasedene, so se krčevito oklepali postavljenih cennikov, tako da o kakršenkoli odstopanju od cen ni bilo gorova.

Značilen primer takšne neprožnosti smo zabeležili na Bledu. Od 13. do 15. julija je bil tamkaj evropski kriterij v namizem tečnisu za mladince. Seveda so udeleženci te športne prireditve potrebovali tudi prenočišča in prehrano. Organizator prireditve se je že aprila pozanimal pa penzionsko cene pri Park hotelu in hotelu Jelovica. Kljub temu da so se obema hotela obetale nezasedene zmogljivosti, nista hotela znižati cen. Vsekakor sta preoptimistično gledala na obisk turistov v sredini julija. Park hotel je postavil ceno za penzion na 2.200 dinarjev. Ker pa organizator prireditve ni zmogel tako visokih stroškov, si je pač pomagal s privavnimi turističnimi sobami. Ko je vodstvo Park hotela končno dojelo kritičen položaj, v katerem se je znašel hotel s svojimi nezasedenimi zmogljivostmi, je spustilo ceno na 1.500 dinarjev. Z odlašanjem pa so zamudili lepo priložnost, saj so v hotelu lahko nastanili, le še dve ali tri skupine športnikov. Hotel Jelovica pa je zamudil tudi to priložnost. — Prav gotovo pa bi takih primerov lahko zabeležili se več.

Znaten porast je letos zabeležil priliv tujih plačilnih sredstev po turistični osnovi. V prvem polletju 1961. leta je znašal 72 milijonov deviznih dinarjev, letos pa

(Nadaljevanje na 2. strani)

ENO IZMED NEREŠENIH Vprašanj

Gorenjska - dolga vas

GRADBENI NAČRTI BI MORALI PREPREČITI NADALJNJE STIHLJSKO RAZŠIRJANJE MEST IN VASI

Vsakdo, ki potuje po naših krajih (domačin ali tuje), se čudi velikemu razmahu gradbene dejavnosti. Predvsem je očitna stanovanjska gradnja.

Glavni pogoji za to brez dvoma izvirajo iz stabilizacije našega gospodarstva in dviganja ekonomskega potenciala, hkrati pa je to tudi odsev nenehnega izboljševanja živiljenjskih razmer v osebne standarda naših delovnih ljudi.

Hkrati pa prav ta pojав dela tudi številne preglavice našim urbanistom in gospodarstvenikom sploh. Stanovanjske gradnje — zlasti individualne — so marsikje

tako razvrščene ob glavnih cestah in drugih komunikacijah, da so zadržale vsako praznino med nekdanjimi vasmimi in povezale celotna območja. Iz tega pa nastajajo vse večji problemi. Pri izdelovanju načrtov za rekonstrukcijo glavne ceste po Gorenjski, ob načrtih za plinovod iz Velenja do Jesenice in ob drugih primerih se urbanisti že niso več mogli izogniti hiš, zatkan le-te so raztresene povsod. Prav tako je danes težko najti prostoto območja za nadaljnje razširjanje industrijskih objektov, da ne bi ob tem zajeli v tak krog stanovanjske hiše; težko je brez večje škode in »bole-

čin« posameznikov predvidevati smotorno ureditev kanalizacije, vodovoda, električne napeljave in drugih komunikacij po naseljih in mestih.

Vendar je treba rešiti, kar se še rešiti da. Končno pa tudi vela ugotovitev, da noben urbanistični načrt ne bo mogel zadovoljiti vseh potreb, zlasti pa ne bo mogel upoštevati potreb v stanjih, ki ga bo navrgel hitri tehnični in družbeno-ekonomski razvoj v prihodnjem.

Usmerjanje te gradnje je bilo doslej v rokah občinskih ljudskih odborov, ki so na osnovi hitro iz-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi
Ta zgodba ni tipična — ne za stransko ulico. Videti je bilo, da ni jazno se je nasmiral potnikom in naše kraje in ne za ljudi. Ne bi pa našel tistega, kar je iskal.

Stebljaj je poskočilo sreco in počivali je proti avtomobilu. To je bil zelo priljubljen tudi tuje.

V italijsčini je vprašal za neko ulico. Stebjaj sicer vsega ni razumel, vedel pa je za ulico, po kateri je redki osvetli lasje so se lepili v pot.

Potem so dospeli do cestnega odcepja. Stebjaj je zavil v stransko ulico in pobit dalje. Končno so dospeli na cilj. Stebjaj se je ves zaslonil ustavil.

»To je ulica, ki jo iščete,« je lovil sabo in pred očmi se mu je temnilo.

Tuji se je vpljudo zahvalil za toliko pozornost in vodil v zadregi potisnil v roko v stanjo zamatano cigaro. Potlej je odpeljal.

Stebljaj je nekaj časa zavl za avtomobil, potem se je domislil dala. Zavzeto in spaziščivo je vzel cigaro med okornimi prsti, potlej pa jo je s pobožno hlapčevsko kretajo varno spravil v žep.

S. S.

Gostoljubje ali hlapčevstvo

Stebljaj je stal v senci hiše in z ri je vpraševal tuje. Stisnilo ga zanimalo opazoval automobile, je pri srcu, zakaj do tiste ulice je ki so hiteli po cesti. Še posebno so bilo vsaj pet minut hoda. Razen pravilačili lepi vozovi z inozemskimi oznakami. S posebnim veseljem je gledal za njimi vse doble, dokler niso izginili za ovinkom. Rad je imel vse tisto, kar je prišlo, čez mejo — blago in tuje.

Oboje je občudoval in visoko cenil, pri čemer ga je navdajalo nekakšno, pobožno čustvo.

Onstran ceste se je ustavil avtomobil z italijansko oznako. Voznik povabil naj pride, tako pa je zlezel iza krmila in stopil v Stebjaj stopal ob avtomobilu. Pri-

V sredo, 8. avgusta, se je na Gorenjskem zadrževal kairski guverner Salah Desuki, ki je bil s svojo soprogo na obisku v Sloveniji. Med drugim je bil na Bledu, v sredo dopoldne pa si je ogledal tovarno »Iskra« v Kranju. Na številna vprašanja so mu odgovarjali predstavniki »Iskre«. Kairski gost se je še zlasti zanimal za

Ponovno je potrebno preveriti objektivne težave

IN V ZVEZI S TEM KONKRETNOM UKREPATI

KRANJ, 9. avgusta — Na dnevnem redu današnje skupne seje občinskega ljudskega odbora Kranj so bila sama imenovanja. Odborniki so namreč imenovali svet Zavoda za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb v Kranju, nadalje arbitražno komisijo in Rudija Polaka za glavnega direktorja tovarne Tekstilindus Kranj. Po zadnjem točki skupne seje — imenovanja v šolstvu — so se odborniki razšli na ločene seje, kjer so obravnavali poročilo o količinski proizvodnji in letosnjem prvem polletju in poročilo o izpolnjevanju izvoznih nalog v tem obdobju. Potrdili so tudi predlog o preimenovanju in reorganizaciji Zavoda za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb v Kranju, ki se bo odsegaj imenoval »Zavod — invalidska delavnica Kranj«. Razen sklepa o prenehanju Remontnega podjetja Jezersko je ljudski odbor potrdil tudi statut Zavarovalnice Kranj in izdal nekatere garancije.

Občinski zbor je danes sprejel tudi odlok o določitvi imen novih ulic v mestu Kranju. Iz razprave o poročilu o količinski proizvodnji in industrijskih podjetjih v letosnjem prvem polletju pa povzemamo, da je treba ponovno preučiti oziroma preveriti objektivne težave in jih v drugem polletju odpraviti. Pristojni občinski organ naj bi bil aktivnejši predvsem tam, kjer so stvari bolj problematične. Odborniki so tudi menili, da je treba hkrati s količinsko proizvodnjo obravnavati tudi realizacijo, ker sama proizvodnja še ne da popolne slike o gospodarskem stanju v posameznem podjetju. Vendar pa podatkov o finančni realizaciji doslej spričo objektivnih vzrokov se ni bilo mogoče zbrati, pač pa so odbornikom obljubili, da bo ljudski odbor kompleksneje obravnaval

vajanje predpisov o delitvi čistega dohodka dala banki s tem v zvezi oziroma v zvezi z izplačevanjem cestnih dohodkov nekatere ustrezena navodila.

KRANJSKI GLAS

Organji delavškega samoupravljanja v naših delovnih kolektivih naj bi temeljitele proučevali gibanje proizvodnje in realizacije. Hkrati naj bi sprejeli tudi ustrezne konkretné ukrepe, kaj bodo storili za izboljšanje položaja, ker samo ugotavljanje težav ne bo prineslo uspehov. Pril tem naj bi samoupravni organi odločno težili, da bodo osebni dohodki naraščali v skladu s proizvodnjo. — P.

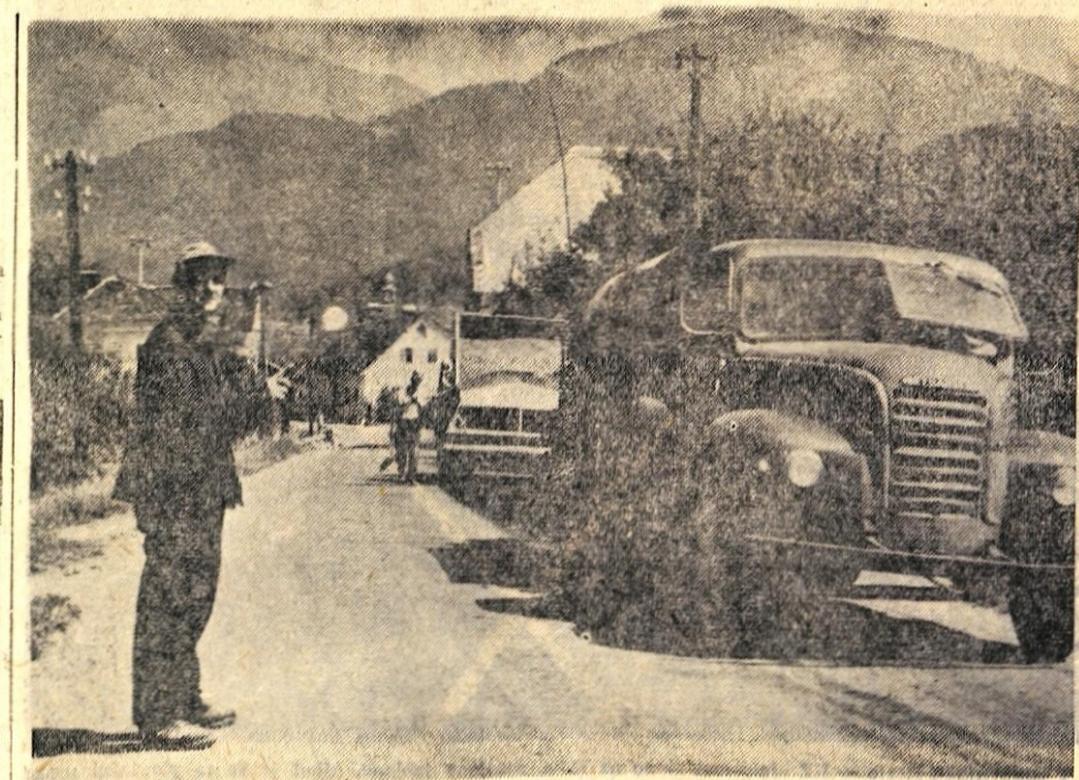
gospodarstvo v prvem polletju prihodnji mesec.

Količinska proizvodnja je bila v prvih šestih mesecih tuk pod planom (49,9 odstotka) in je to glede na vsakokratno večjo proizvodno dinamiko v drugem polletju še dokaj ugodno. Kljub temu pa je potrebno ugotoviti, da je ta obseg proizvodnje minimalen, ker se je v primerjavi z ustreznim lanskoletnim obdobjem povečal le za 2,6 odstotka. Tudi realizacija v prvem polletju verjetno ni dosegla predvidene višine.

Osebni dohodki v industrijskih podjetjih pa so se letos precej povečali. Iz tega sledi, da kljub številnim ukrepom še vedno ni pravilne sinhronizacije med proizvodnjo in delitvijo. Indeks počevanja proizvodnje in osebnih dohodkov se še vedno preveč razhajajo. Zato je komisija za iz-

Edino podjetje v panogi cestnega prometa v Škofjeloški občini je Transturist, ki vedno bolj skuša izboljševati kvaliteto svojih uslug (tako v počasnem kot v tovornem prometu) na vseh progah, ki jih vzdržuje. V zadnjih nekaj letih je število takih prog za to loško podjetje stalno naraščalo, sedaj pa se v Transturistu pričeli posvečati vso pozornost tipizaciji vzdrževanih prog, ker se ne pojavljajo potrebe, da bi opiral nove.

V prvem letosnjem polletju so avtobusi podjetja Transturist prevozili skupno milijon 42 tisoč kilometrov, medtem ko so jih lani v tem času le 880 tisoč, kar prikaže, da podjetje še vedno razširja svojo dejavnost. Prav tako sliko kažejo tudi podatki o vožnjah v tovornem prometu, saj je od lanskih 350 tisoč prevoženih kilometrov ta narasel na 510 tisoč kilometrov. Takih rezultativ pa seveda ne bi mogli dosegati zgolj z dobro organizacijo, ampak so morali povečati tudi svoj prevozni park: avtobusni za 4 vozila, tovorni pa za 8 vozil. Sedaj v Transturistu razpolagajo s 40 avtobusmi, z 28 tovornjaki in z dvema

Polaganje asfaltne površinske prevleke v Tupaličah pri Preddvoru

Obisk pri Transturistu

prikolicama. Naj primerjamo se proti vrhu že prihodnje leta. Ceza tri leta — pravijo — bodo na Voglu dogradili tudi nov hotel, dole pa bodo turisti tam lahko bivali v brunastih kolibah, ki jih je loški Transturist že pridelal »seliti« (neizkoriscene) z Jelovice na Vogel, kjer pa bodo dobro služile svojemu namenu, saj bo v njih prostora za 120 izletnikov.

Prav gotovo se bo z otvoritvijo žičnice na Vogel pričela v Bohinju »nova zimska sezona«, za kar pa gre največja zasluga podobniku in investitorju gradnje, to je loškemu Transturistu.

J. Zontar

KNJIGARNA V SODOBNEM LOKALU

Na Mestnem trgu v Skofji Loki, kjer je imela pred časom prostore loška knjigarna, so te dni uredili sodoben lokal, v katrem bo prodajalna tamkajšnje knjigarni. Lokal je znatno že opredeljen, knjigarna pa se bo vselila vanj prihodnje dni. — J.

PO UKINITVI PRISILNE UPRAVE V PODJETJU NIKO

Nov delavski svet

V tovarni malih elektromotorjev NIKO v Zelezničkih (ki je obrat Iskre) so 23. julija volili nov delavski svet. Volilno komisijo za izvedbo teh volitev je teden dni prej predlagala skupščina poslovnega združenja NIKO, potrdilo pa je, da je okrajno sodišče v Skofji Loki. Od 485 zapostenih je delavski svet volil 453 oziroma 94 odstotkov. Uspeh pri volitvah je bil torej zelo velik, zlasti še, ker so imeli delave tekočega traku tedaj kolektivni dopust.

Z izvolitvijo delavskoga sveta je opravljena pomembna naloga delovnega kolektiva tovarne NIKO, ostale — še bolj važne (zmanjšanje zalog, povečanje izvoza in storilnosti) — pa so jasno začrtane in na trdnih temeljih. Kot je pokazala polletna balanca, so zaloge izgotovljenih izdelkov že zmanjšane na normalno količino, za prihodnje pa ni več bo-

jazni, da bi se povečale. Tudi kopoperanti in dobavitelji v redu dobavljajo surovine in tekoči trak teče zjutraj od šestih pa zvečer do desetih; vsako jutro odpeljejo s traku okrog 700 malih elektromotorjev.

Tovarna NIKO je polletni plan izvoza dosegla 100 odstotno; predvsem je izvajala elektromotorje v ZDA. V tovarni so opoznali, da z nizko ceno in solidno izdelavo svojih izdelkov lahko konkuriраjo tudi na zunanjem tržišču. Polletni plan proizvodnje so dosegli z 48 odstotki, vendar kažejo rezultati in izračuni, da bo proizvodnja v drugem polletju precej večja, kot v prvem. Tako v tovarni z gotovostjo pričakujejo, da bodo izpolnili letni plan, čeprav je za 35 odstotkov večji kot lani, medtem ko je za prihodnje leto predvideno zvišanje proizvodnje plana še za 24 odstotkov.

G.

Pozabljeno kopališče

Malokatero gorenjsko mesto (ali pa prav nobeno) se je pred leti lahko ponašalo s tako lepo urejenim kopališčem, kot ga je imela Skofja Loka ob topli Sori. Da ne bo pomote: kopališče je v Skofji Lobi (približno) še vedno, vendar z njegovo urejenostjo nekaj ni v redu. Lepa stavba, ki je bila še lani središče poletnega življava v Skofji Loki, je letos povsem zapuščena. Velika svečna dvorana (opremljena) leži menda sploh še ni bila odprtia, prav tako se v bifeju poleg dvorane (s hladilnikom ter lumbškim stoli in mizicami) gostje ne zbirajo več.

Spodnji prostori, kjer so postavljene kabine za kopavce, so zaprili. Vrata vanje so pred nepočakanimi gosti zavarovana kar s sodom in z lopato, slabo pa kaže, da jih imajo še kdaj namen odpreti. Ko sem vstopil na kopališče, me ni nikdo vprašal po vstopnicu, sicer pa tam tudi ni nikogar, ki bi mu kopavec mogel ponuditi denar. Blagajne sploh še niso odprli, prostor je založen z ležalnimi stoli.

In okolica? Ta je povsem zanemarjena. Na lev strani kopališča je nekakšno smetišče, kjer so bila nekoč športna igrišča, pa sedaj s travo porašen prostor. Ogrodje zelo priljubljenega tovornega poškodovanja rjavi ob Sori.

BELEŽKA

Pred letosnjem poletno sezono sem v Skofji Loki slišal pripomočko, da je arhitekt napravil napako, ko je projektiral kopališče s strane, če da vanjo (v spodnje prostore) prideka talna voda. Prav gotovo ta napaka ni vzrok, da letos Škofjeloško kopališče zamrza! Kaj so bili milijoni, ki so bili potroseni pri gradnji, pobrani kar na cesti, da se sedaj norčujemo iz tistega, kar smo hoteli imeti? Menim, da je še vedno nekdo, ki je odgovoren za tako stanje, razen tega pa tudi upam, da ne bo ostal nekaznovan.

J. Z.

Slovenija avto

POSLOVALNICA Kranj prodaja na GORENJSKEM SEJMU V KRAJNU motorna kolesa vseh vrst po sejenskih cenah v paviljonu II. pred Tekstilno šolo

ZA OBISK SE PRIPOROČA POSLOVALNICA KRAJN

V sadovnjaku Resje — KZ »Jelovica« — so na 32 ha zasadene jablane. Mlad je še ta plantažni nasad (jablana vrste JONATAN), saj bo popolna rodnost nastopila 1965. leta, ko bodo na enem hektaru nabrali dva vagona jabolka. Na slike: agronom-sadjar TINE BENEDICIC pri »poševni palmeti«, sodobnem načinu gojenja jablan.

St. S. — Foto: F. Perdan

POMANJKANJE VISOKO KVALIFICIRANIH DELAVEV

Za smotrno politiko zaposlovanja odgovorni vsi činitelji

Na nedavni seji sveta zavoda za zaposlovanje delavcev Radovljica so ohranavali analizo o pregledu zaposlenih delavev in uslužbenec po kvalifikacijah in strokovni izobražbi po statističnih podatkih za prvo letosnje polletje. Ta analiza je pripravil zavod zato, ker je čutiti, da bo potrebno v prihodnjem voditi zelo smotrno politiko zaposlovanja, kar pa ni odvisno samo od zavoda. S seje so poslali zaključke in predloge svetu gospodarstva ObLO Radovljica,

organizacije. Analiza najprej ugotavlja, da je zaposlenost (razumljivo) v polletnih mesecih najvišja, razen tega pa zajema število zaposlenih glede na spol in razporeditev na delovnih mestih, glede na kvalifikacijo in strokovno izobražbo. Dalje ugotavlja obstoječi in perspektivni višek zaposlenih, pa tudi tistih, ki jim zaposelitev ni edini vir preživljivanja in ki bi jih po potrebi gospodarske organizacije takoj odpustile. Na njihova mesta pa bi zaposlili zlasti tiste mladince, ki nimajo zadostne predizobrazbe za v uk ali nadaljnje šolanje in ki zradi takih ali drugačnih vzrokov ne morejo nadaljevati šolanja.

Po teh podatkih je v radovljški komuni razmeroma visoko število nekvalificiranih delavev in uslužbenec s pomanjkljivo izobražbo — 596 žensk in 796 moških. Slednje število pri moških ni takoh porazno, zato upoštevati moramo, da so to v glavnem sezonski delavci: v gozdarstvu, gradbeništvu in kmetijstvu ter se večinoma vračajo na svoje domove izven meja komune in okraje. Ob izredno visokem številu nekvalificiranih zaposlenih žensk pa se bo treba nedvomno bolj resno zamisliti. Večina so domačinke in se sezoni zaposluje v gostinstvu, po sezoni pa ne morejo nikamor, ker njihove kvalifikacije ne ustrezajo potrebam gospodarstva in javnih služb. V skoraj podobnem položaju kot nekvalificirani so nižje strokovni uslužbenec. (145 moških in 369 žensk). Edina razlika je v tem, da je njihova zaposelitev trajna. Po podatkih je stanje kvalificiranih delavcev kakor tudi uslužbenec s

srednjo strokovno izobražbo še kar zadovoljivo, medtem ko očitno primanjkuje visoko kvalificiranih mojstrov in inženirjev v vseh panogah gospodarstva, zlasti v industriji. — St. Skrabar

PO ŠESTIH LETIH V PRAKSI

Osnovna sredstva, surovine in cene

Kolektiv tržiške tovarne obutve »Peko« je bil prav gotovo med prvimi, ki je začel uvajati v podjetju ekonomske enote in ima spričo tega glede poslovanja ekonomskih enot tudi precej dragocen izkušenj. Prvi začetki ekonomskih enot v »Peko« segajo že v leto 1956, ko so začeli z obračunavanjem po ekonomskih enotah. Prav ti obračuni pa so sprozpravili v povzročili zelo široke žili med delavci vedno dovolj obravnavne glede gospodarjenja in proizvodnje v podjetju.

Vsaka ekonomska enota v »Peko«, in teh je kar 20, je obremena na osnovna sredstva, ki jih potrebuje za proizvodnjo, razdeljena pa so tudi amortizacija in obresti na osnovna sredstva po ekonomskih enotah. Vzponedno tem so po ekonomskih enotah razdeljeni tudi stroški za popravila in vzdrževanje strojev. Doselej so ostali centralizirani le še skladovi podjetja, ki nastajajo po izločitvi osebnih dohodkov. Po vsem tem je razumljivo, da se ekonomske enote ne ukravarjajo direktno s celotnim dohodkom, čistim dohodom in skladovi podjetja, zato pa temeljito razpravljajo o stroških in osebnih dohodkih, zlasti o tistih, ki so vključirani v proizvodnje in ki nastajajo iz prihranka na stroški. Razumljivo je, da je potem za vsako ekonomsko enoto se stavljen tudi letni proizvodni in finančni načrti na osnovi katere-

ga je moč iz meseca v mesec sproti kontrolirati poslovanje sicerne ekonomske enote.

Takšne pristojnosti ekonomskih enot so kot nalašč dobra osnova, brž ko obstajajo možnosti za kaščenokoli sodelovanje med več podjetji ali za združevanje več podjetij. Ob morebitnem združen-

juje glede preskrbe z zadostnimi količinami surovin in reprodukcijskega materiala. Ker pa so večje zahteve, da je treba prodvodnjo usmerjati na zunanj, bodo imela ekonomske enote »Peko« odslej še večje odgovornosti, kot doslej. Tržiški kolektiv larjev se tega že močno zaveda in posamezni sveti ekonomskih enot že tudi podrobnejše razpravljajo o možnostih. Kako bi lahko čimprej in čim bolj vključiti v mednarodno menjavo, ki zahteva večjo produktivnost na ravni mednarodnega trga, sprozpraviti se bo moral tudi z izostenimi kriteriji konkurenčnosti. V ospredju so torej kvaliteta, roki in seveda konkurenčne cene imajo prednost velika naročila, ki zahteva dobro organizacijo dela in seveda tudi dovolj surovin in drugega reproducija materiala. Kje so možnosti za večjo storilnost, kako bi se bilo moč vključiti v mednarodno delitev dela, so si v »Peko« torej na jasnom. Realizacija zamisli pa je seveda precej težja, kot je izdelava načrtov, temeljito ukvarjati s perspektivnimi nalogami. V ospredju bodo razumljivo spet ekonomske enote, za katere lahko upamo, da bodo spričo dosedanjih izkušenj vsem nalogam, čeprav je še treba zapisati za kakšno obliko organizacije dela se bodo odločile. B. Fajon

vjanju posamezne ekonomske enote ni v nikakem primeru prizadet, saj je nagrajevanje odvisno le od uspeha, ki ga doseže ekonomska enota v svojem okviru. Večje ali manjše nepriznanosti lahko nastanejo leta, kadar gre za združevanje podjetij, kjer so precejšnja odstopanja glede osebnih dohodkov.

Klub temu da je v »Peko« samoupravljanje po ekonomskih enotah dokaj dobro razvito, pa so se nekatere ekonomske enote pri današnjem razvoju gospodarstva znašle pred nekaterimi zahtevnimi ekonomskimi in organizacijskimi problemi, ki tudi zavirajo razvoj in delovanje ekonomskih enot. V preteklem letu so bile največje prepreke osnovna sredstva, surovine, porast cen in podobno. V »Peko« sicer proizvodnja res ni bila najbolje prilagojena trgu in so imeli večje zaloge gotovih izdelkov in s tem vezane večje količine obratnih sredstev. Zaradi tega so bile razumljive tudi te-

Ob polletju zadovoljivo

V BPT največji preseg plaz glede izvoza

Bržkone je postal v zadnjem času izvoz za večino gospodarskih organizacij najpomembnejša dejavnost. Seveda pa so seveda podjetja bolj, druga pa spet najbolj iznajdljiva pri iskanju tujih tržišč. Gleda tega lahko zapisimo, da je tržiška Bombažna predstavica in tkalcica na najboljši podlagi se bolj uveljavljai kot doslej.

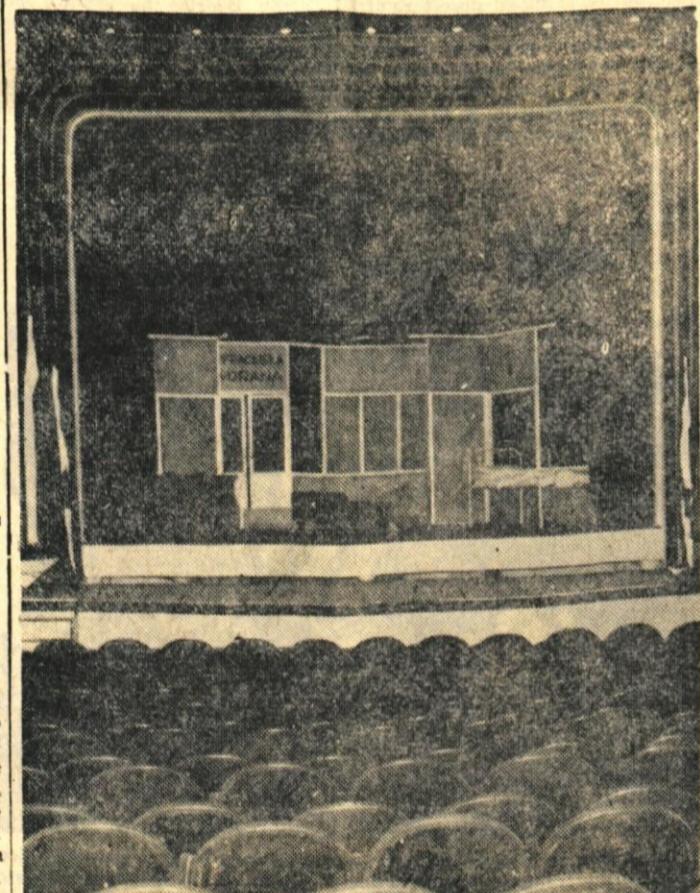
BPT iz Tržice je imela z letnim družbenim načrtom predvideno, da bo letos izvozila 2 milijona 700.000 površinskih medvezblaga. Že v prvih šestih mesecih letos pa je izvozila 1.721.333.5 medvez blaga in dosegla polletje vozni načrt s 127.5 odstotka. Če torej že ob polletju letos plan izvoza dosegel 63.75 odstotka, lahko pričakujemo ob koncu leta glede izvoza v BPT nadzoren rezultat.

Razumljivo je, da je dokaj preseg planiranega izvoza v BPT vseh posledica dobrega delovanja v podjetju in da je tudi vzrok precej večje produktivnosti v vseh oddelkih, ce pa merjamо proizvodnjo s prejšnjimi leti. Bržkone ima znaten vpliv na povečanje produktivnosti tudi rekonstrukcija, čeprav se takšna organizacija dela, kakor lahko pričakujemo po končani konstrukciji. Značilno za skoraj vse dela v BPT pa je, da je v povprečju v prvem polletju porabljenega manj delovnega časa kot v lanskem prvem polletju. In rezultat tega je, da je letos 15,75 odstotka, v skupnici vecja odstotka, v motovinici za 9,5 odstotka, tkalcici za 1,23 odstotka in v opiermentilnicu za 7,13 odstotka.

Nova dvorana - zadovoljstvo in ponos vaščanov

Z nekaj skromnimi besedami smo v »Glasu« že zapisali, da je bila v dneh praznovanja občinskega praznika na Jesenicah otvoritev nove dvorane na Hrušici. Seveda pa bi bilo napak, če bi se zadovoljili s tako skromno vestjo, saj Hruščani za svoje prizadevanje zaslужijo večje priznanje; kako so se lotili dela za ureditev svoje doma, pa so lahko za vzhled marsikom, kjer se izgovarjajo, da za delo nimajo prostorov in ne vedo, kako naj bi si jih zagotovili.

Na Hrušici je že od nekdaj Hruščani porabili le za material, nadve živahnno družbeno, kulturno-noprosvetno in športno življenje, ki ga sami niso imeli. Ves čas gradnje pa so imeli le enega pla-

Hruščani so veseli nove dvorane v preurejenem domu »Ivana Krivca«. Otvoritev dvorane je bila sicer šele preteklo soboto, vendar so jo domačini in ravenski brigadirji, ki so te dni na Jesenicah, že trikrat napolnili.

Z združitvijo dveh kulturno-prosvetnih društev (že leta 1952) pa so Hruščani znašli v veliki zadregi, ker niso imeli prostorov niti za vaje — kaj se za prireditve. Zato so se nekateri že takrat zavzemali za gradnjo, za ureditev potrebnih prostorov. — Priprave in načrte so Hruščani kovali skoraj dve leti, potem pa so začeli z 200.000 dinarji preurejati staro železniško skladnico. Oboje jim je dalo tamkajšnje železniško podjetje in bržko so zaceli z delom, so videli, da si z 200.000 dinarji ne bodo mogli dobiti pomagati. Volja pa vendar ni odnehal. Domačini so zaviali rokave in se še bolj zagrizeno lotili dela. Zbrali so okoli 40 kub. metrov lesa (s predelavo v vrednosti nad 10.000.000 dinarjev) in si sami s prostovoljnim delom uredili takšen dom, kakršnega ni v vsej jeseniški občini in bližnji okolici. Seveda jim je moral prisločiti na pomoč tudi občinski ljudski odbor, ki jima je v sedmih letih dal skupno okoli 50 milijonov dinarjev pomoči. Denar so

ZANIMIVA RAZSTAVA

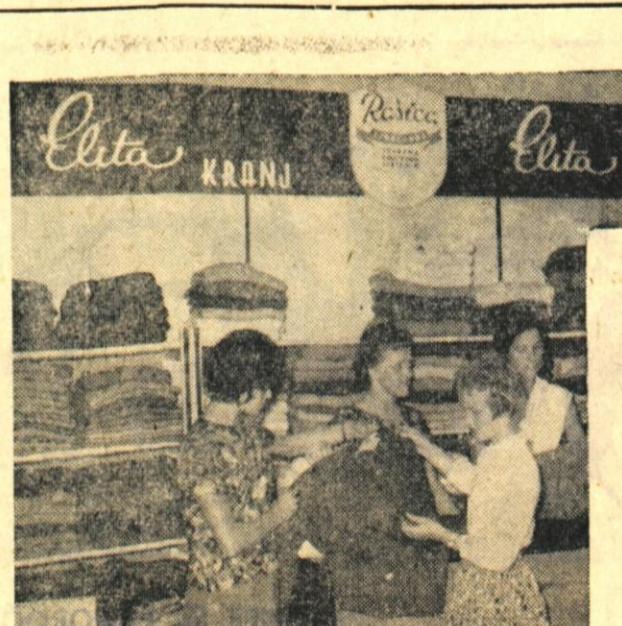
Te dni je v tržiškem muzeju odprtia zanimiva razstava, ki ima dva dela. Poseben del razstave prikazuje dokumente zloglasnega ljubljanskega taborišča, podružnice Mauthausna, drugi del pa zgodbino NOB na Gorenjskem v letu 1942. Za razstavo, ki bo odprta do 20. avgusta, je bilo doslej veliko zanimanja.

Remont čevljarskih strojev Kranj sprejme v službo:

1. strojnega tehnika — konstruktorja z daljšo praksjo
2. več kovinostrugarjev
3. 2 brusilcev za votlinsko in zunanje brušenje
4. rezkavca

Nastop službe zaželen takoj.

Ponudbe z navedbo dosedjanje zaposlitve in osebnimi podatki sprejema uprava podjetja.

TRGOVSKO PODJETJE

Elita Kranj

vam nudi iz ponovne dopolnjene zaloge kvalitetne pištenine tovarne

RAŠICA po sejemskih cenah Obiščite nas na razstavišču II v tekstilni šoli

LJUDSKA NOŠA NA GORENJSKEM

OB RAZSTAVI V MESTNEM MUZEJU

Gorenjska ljudska noša je alpska varianta osrednjega slovenskega tipa noš.

Slošoma se je noša Gorenjev - deloma pod vplivom mest, deloma pod vplivom sosednjih alpskih dežel - spremenjala v kroju, načinu okraševanja ter s tem, da je (zlasti v 19. stoletju) sprejela nove elemente. Za zadnji desetletji preteklega stoletja je značilen vpliv zapadnoevropske načinske mode tudi na naše poseštete. Takrat se začelo ljudje, te le na Gorenjskem, ampak tudi na Slovenskem, bolj ali manj podrejati enotnemu okusu, bidermajersku blagu in kroju. Naravno je, da je zamirjanje prave ljudske noše na Gorenjskem trajalo nekaj desetletij in da je bil ta proces gotovo daljši v bolj odmaknjene krajine in da je bil tudi od socialnih in ekonomskih faktorjev.

Prije je noša Gorenjev opisal Ljubljanski v svoji Slavi vojvodine Kranjske (1886); opis je opremil budi z bakrorezom. Ob koncu 18. stoletja so jo omenjali tudi znaničniki, ki so prepotovali naše krajinje (Haquet, Hermann). O temkih noših sta v tem času pisala tudi naša prosvetljena Pola in Linhart. V prvi polovici 19. stoletja so se - kot odsev vsečino zavzetosti za narod in za našo kulturo - заниmali v tej meri tudi naši romantiki. Iz te dobe so ohranjeni Goldensteinovi akvareli. Razen tega moremo slediti razvoj gorenjske noše še po tem upodobitvah na freskah, na krovnih podobah in na panjskih kostnicah.

V skopih obrisih naj bi opisali Gorenjev v starejšem obdobju in v 19. stoletju, ko se je način spremenila.

Srajce iz domačega platna, ozke, malo čez kolena segajoče, dolje suknjene, raševnate ali platnene hlače črne barve, dolge rjave, rdeče podložene suknje iz domačega blaga - to so razen široko-krajinjih klobukov, volnenih nogavic, leseni cokel, pa tudi že usnjene škorjevev, poglaviti deli moške noše na prehodu 18. v 19. stoletje. Moda irhastih hlač, ki se kažejo ob kolenu med irharicami in skornji z »dolgi mi štebalami« se je udomačila na Gorenjskem šele sredi 19. stoletja. V tem času so v modi klobuki z ožjimi krajevi, spreminja pa se tudi oblika in višina oglavlja. Sirokokrajni klobuki ostanejo še dolgo pokrivata pastirjem v bohinjskem in rateškem kotu. Plaščev Gorenjevi niso nosili, te so jim pozimi nadomeščali ovčji kožuh z navznotočno obrnjeno dlako. V 19. stoletju so jih po svih in ob robovih okrasili z drugobarnimi usnjennimi trakovi, na hrbitu pa s cvetličnimi ornamenti; ti so bili najprej vezeni iz domače volne, pozneje pa izdelani v usnjeni aplikaciji. Pokrivali so se s kušmami iz živalskih kož.

Nič ni čudnega, da je bila noša Gorenjska mnogo bolj kot moška noša - podvržena spremembam. Gorenjevi so v različnih časih izražale isto želje, kako bi na nov način ugajale. Pri tem so sledile včasih svoji prirodnii iznajdljivoosti in čutu za lepoto, včasih pa so se zatekle po nasve tudi k modnim domislicam ženske mešanske noše.

Beli plateni rokavci (ospetljivi), črna ali rjava suknena mezlanasta ali platenata krla z modri iz drugega blaga, rdeče volnene nogave,

vice, mizki čevlji, beli predpasniki, dolge mezlanaste ali suknjene jope, kožuh, zimska krzna pokrivala, okrasni pasovi - sklepani - so značilni za staro nošo Gorenjske. Med najstarejša ženska pokrivala sodi peča, ki ostane polegativno pokrivalo Gorenjsko. (Izraz peča je italijanskega izvora in je prisel k nam verjetno v dobi renesanse, ko so bili italijanski vplivi v srednjem Evropi zelo močni.) V sredini 18. stoletja se razen peče pojavi na Gorenjskem pod vplivom mešanske mode zavijača, ki se po obliki in načinu okraševanja loči od zavijace, ki jih v različnih inačicah poznamo na Gorenjskem iz poznejšega časa. 19. stoletje je prineslo mnogo sprememb. V dobi romantične si začnemo mlajšo Gorenjevo zavezovati peče »na petelinčka«, medtem ko si jih starejše ženske in vdove vežejo spredaj križema pod vratom in jih na temenu zavezujajo tako, da pada na konca na strani. Zavijača iz te dobe so trikotne bele platenne rutice, okrašene ob čelu s širokim pasom »furmom«. Zavijača v blejsko-bohinjskem kotu ima »furm« iz zlate ali srebrno tkanega brokatja, v Javorinskem rovtu so nosile zavijače z belo vezenim »furmom«. Ratečanke pa zavijače s črnim žametastim »furmom« brez okraskov. Gorenjska avba s črno vezenim žametastim in zlato vezenim »furmom« je najmlajši primer gorenjskih ženskih pokrival. Pojavlja se sredi 19. stoletja pod vplivom sosednjih alpskih dežel in nikoli ne zajame širšega območja.

19. stoletje prinese mnogo sprememb tudi v druge dele ženske noše. Krilo se spreminja v kroju in tkanini; nekako v istem času kot avba pridejo razen drugih v modo bogato nagubana svilena krila. Okrasno vlogo modreca preuzeme svilena ruta, obvezne bele predpasnike starejšega časa spodrinejo predpasniki iz temnega kupljenega blaga. Ženski košinski pas - sklepance - je okrašen s svileno pentijo in tudi bele nogavice s kupčki so novost ženske noše 19. stoletja.

Anka Novak

Detajl freske v Crngrobu

Spomeniški vodniki št. 3

Dr. France Stele : Crngrob

Založba Mladinska knjiga je pred kratkim izdala tretji zvezek iz serije vodnikov po najmarkantnejših spomenikih Slovenije. Po Crngrobu nas tokrat vodi akademik dr. France Stele, znani umetnostni zgodovinar in strokovnjak za srednjeveško freskantstvo, kar daje knjižici še poseben pomen. Tudi ni čudno, da ju prav Crngrob tretji v zaporedju izdaj, saj pomembni Crngrob spomenik, ki je zasedel iz skromne romanske arhitekture in pravčato umetnostno galerijo, največjega umetnostnega pomena. S to publikacijo lahko razvozljamo stavni razvoj Crngroba, spoznamo se plastiko in razvojeno slikarstvo

od romantične, gotike, preko umetnosti 16. in 17. pa do 19. stoletja. Hkrati pa vodnik tudi pripomore k spoznavanju raznih umetnostnih tokov, saj so se v Crngrob stekali skoraj vsi vodilni tokovi in oblikovali slovensko umetnostno tradicijo. Avtor se ne zadovoljuje samo z razlagom umetnostnogodobinskega pomena spomenika, temveč v posebnem poglavju vodi in opozarja na lepotne vrednosti spomenika - gledane z današnjim očmi. Tako se nam razkriva lepota v več za-

porednih doživetijih in doživev v spoznavanju estetske bistve.

Knjiga je bogato ilustrirana, saj je med tekstrom več barvni reproduciji, na koncu pa 60 črno-beli fotografi Mirka Kambiča. Za tiste, ki bi se hotelje podrobneje seznaniti s Crngrobom, je dodana tudi bibliografija o tem spomeniku. Obširni povzetki v angleškem in nemškem jeziku določno predstavljajo spomenik tudi tujcem, ki so dojeti pogrešali podobne publicacije. — A.P.

Sociološka študija o Besnici

Pravkar je izšla 64 strani obsegajoča knjižica »BESNICA POD VPLIVOM INDUSTRIALNEGA RAZVOJA«, ki jo je napisal Franc Puhan. Delo ni obveznje, je pa morda prvi poskus temeljitejše sociološke obravnave določene lokalne skupnosti pri nas.

Po nastanku industrije v Kranju v letih od 1920 do 1931, predvsem pa še po drugi svetovni vojni, se je namesto Gorenjske dotedaj tipično kmečka vas začela hitro spremenjati, najbolj in najhitrej sevede v redosredni okoliči večjih industrijskih centrov (Kranj, Jesenice, Tržič). Gorenjska vas postaja kvalitetno nova lokalna skupnost. Proses je ni končan, ampak se odvija pred našimi očmi. Znanstvena obdelava konkretne lokalne skupnosti, odpiranje vrozkov družbeno-ekonomskih sprememb na vasi in novih odnosov med ljudmi, ugotavljanje posledic procesa industrializacije - vse to so nam lahko dragoceni pomočki pri nadaljnem usmerjanju razvoja nove vaške lokalne skupnosti. Mnogih problemov doslej nismo dobro poznavali, pravi avtor v predgovoru.

Knjižica je razdeljena na 11 poglavij: Uvod, Besnica pred nastankom kranjske industrije, Nastanek industrije v Kranju, Besnica po letu 1938, Zadnja vojna in življenje na vasi, Razmah industrije v Kranju po letu 1945, Besnica po vojni, Prosjeta na vasi, Kako se vas širi danes, Lokalna samouprava na vasi in Besnica in njena okolica. Temu sledi seznam pregledov in tabel ter pregled virov. — A. Triler

III. RAZPIS KAJUHOVIH NAGRAD

Z namenom, da bo narodnoosvobodilna vojna slovenskega naroda dobila v slovenski književnosti in publicistički še večji poudarek, in z namenom, da bi pisatelje, pesnike, glasbenike, likovne umetnike in zgodovinarje, zlasti pa vse, ki so kakorkoli sodelovali v NOV, še bolj zainteresirali za ustvarjanje del s tematiko narodnoosvobodilne vojne, razpisuje Zveza združenj borcev NOV Slovenije Kajuhove nagrade za leto 1963, in sicer:

I. nagrada v znesku 400.000 din

II. nagrada v znesku 300.000 din

III. nagrada v znesku 200.000 din

Kajuhove nagrade se podeljujejo za izvirna in še neobjavljena dela, in sicer: a) za roman, povest, pesniško zbirko, zbirko novel, dramo; b) za likovno delo; c) za glasbo; d) za dokumentarno delo; e) za spomine; f) za ilustracije in opremo knjig.

Z Kajuhove nagrade pridejo v poštov le dela, ki obravnavajo predvino napredna delavska gibanja in borbo KPJ, narodnoosvobodilno, borbo, koncentracijska taborka in zapore.

Avtori, ki se potegejajo za Kajuhove nagrade, morajo svoja dela predložiti v dvojniku, označena s šifro, v zapeljani kuverti pa svoj točen naslov. Vsak avtor lahko predloži več del, vendar pa mora biti vsako posebej šifrirano. Prejeti dela bo ocenjevala komisija, ki jo bo imenovala Zveza združenj borcev NOV Slovenije.

Na natečaju za Kajuhove nagrade lahko sodelujejo vsi državljeni FLRJ, proti katerim ni uveden kazenski postopek.

Zadnji rok za oddajo del je 31. december 1962.

Vsa nagrada del bo odkupil zavod »Borec«.

Dela z oznako »Za Kajuhove nagrade pošljite na naslov: Zavod »Borec«, Ljubljana, Titova c. 17.

Nagrade bodo podeljene ob dnevu vstaje slovenskega naroda - 22. julija 1963.

Zveza združenj borcev NOV Slovenije

Na razstavi v Mestnem muzeju

Grigorij BAKLANOV

Seženj zemlje

Roman objavljamo s privolitvijo založbe Obzorja Maribor, ki ga izdala v knjigi.

»Z menoj pojde na mostišče, za telefonista.«

»Radiotelegrafist sem, tovarš poročnik.«

Dobro pozna svoje pravice, to je treba priznati. Radiotelegrafist je v popravilu. Zato naj bi se medtem boril.

»Poprij se morate boriti na strani svojih, šele potem boste lahko preselili, kaj ste, radiotelegrafist ali telefonist. To boste, kar več. Ste razumeli?«

Moldi. Oči je povesli. Izbuljene, kalne oči.

»Razumeš.«

Baterijski vodnik, stari, šaljivi, prebrisani in stisnjeni Ostapenko, ki - kdo ve čemu - vselej smrdi po konjskem znoju, čeprav smo motorizirani, se previdno približa. Preživel je že pet baterijskih poveljnikov in ve, da bo na svoje ugovore pri predstojniku skočil v enake odgovore: poskrbi, da bo vse v redu! In boj se zavrel.

»Da, da. Razumen, tovarš poročnik,« zamrma še kar zadovoljno.

»Tovariš baterijski poveljnik,« me kljčejo od sosednje hiše, ki skriva med breskvlji. Kljče me podporočnik z materinim znamenjem. »Pričite sem, pirožke iz mura pripravljamo, prave vare-

in pomaža mi z roko.«

»Pričerite torej sladkor za varejnikov.«

»Sladkor?« se prestraši Ostapenko. Vendar ne ugovarja. Baterijskemu poveljniku ne smeš ugovarjati. In Ostapenko je discipliniran baterijski vodnik.

Nekdo je pritesel novico s poveljstva in vod se razvija. Vasin maglo kuje pločevinaste zvezdice za čepice in topniške zname za načrtnike. Kar sproti jih prisiaže z mitjo. Možje maglo čistijo škorjne, razstavljajo v olju orozje.

Odidem v hišo za breskvio.

5.

Podporočnik z materinim znamenjem se imenuje Rita. Rita Tamaševa. Skoraj rojaka sva. Sam sem iz Voroneža, ona pa se je sicer rodila v Taganrogu, toda oče je prav zarces iz Voroneža. In materino znamenje ima in z dvojčico Ljusjo sta si tako podobni, da ju drugače ne morejo razlikovati. Cudovito se mi zdi, da je dvojčica in ima materino znamenje. Dosej nisem poznal nobenega dvojčka. In tudi vedel nisem, da so lahko tako veliki. Vendar so, saj se je pravkar izkazalo.

»Ima Ljusja tudi takšen kodrc na čelu?«

Rita si z moknato dlano počese lase s čela in se nasmeha. Ne, Ljusja nimata kodrca. Ljusja je nadarjena. Zadnjo pomlad, med boji za Nikopolj, se je vpisala na konservatorij. Takrat so sprejemali dodatne gojenje in tako so vzelci tudi Ljusjo.

»Se spominjate Nikopolju - kako je bilo nemarno?«

Postrani ogledujem njene roke, ki gnetejo testo za varejnik, kratko prirejane, temne lase, razgreta lica in živahne, svetlikajoče se oči. Rita Tamaševa.

Ne vem, kaj je bilo narobe pri Nikopolju, takrat sem ležal v lazaretu. Izkupil sem jo pri Zaporozju. Toda pripeljal so ranjence iz Nikopolja in to so nam pripovedovali.

»Strašno bilo,« zadovoljno pravi Rita. »Tanki so obtičali v blatu. Oskrbovali so nas iz zraka, s streličom in hrano. Tudi Ljusjino pisljo. Prav takrat sem bila ranjena, ležala sem na stortki in tulila kot blažnica. Več dni sem bila premočena, bilo je hladno in zgubila sem precej krvi. Zeleli so me razveseliti in tako smo mi prinesli Ljusjino pisljo. Premočeno je bilo in črnlo se je ponokod raznalzalo. Brala sem o konservatoriju in misila, da bom najbrž morala umreti. Takšna svinjarija je bila, da se ranjenci niso mogli odpeljati.«

Zanimivo, ležala je v istem lazaretu kot jaz. Evako-lazaret 1688, vojna pošta 24.332.

»Se spominjate, v lazaretu je bil kirurg, Georgijec z bradicami Visok in temnolasi. Imel je velikanske, kosmatne roke, pa takšne dlanide, da mu je človek takoj zaupal.«

In kako se ga je spominjal: trikrat jo je operiral. Z Rito sva se začele tikati.

»In zdaj prihajaš iz lazareta?«</

Jack LONDON Krištof Dimač

Pridelil: Stanko SEMEN
Riše: Janez GRUDE

139. »Naj velja kar hoče, morala bova uiti. Več, to so prisni divlji Indijanci, le njihov poglavar je bel; kaže da je Skot. Danny McCan poskuša že šest let, da bi se ločil od njega. Pozna pot, vendar nima dovolj poguma. Toda zdaj smo trije in mislim, da jo bomo srečno popihali.« je pojasnil Cok.

140. Zjutraj je Kriš zagledal majhnega, viškega moža bele polti, ki je bil oblečen v kožo. Stopal je pred pasjo vrtrega. »No, kako je?« je vprašal mož, snel rokavice in mu ponudil roko. »Pravijo mi Snass,« je dodal. »Meni pa Bellew,« je odvrnil Kriš in začutil poseben nemir.

141. Tisoč popoldne je odšel Kriš po taboričcu. Bilo je živah. Vsak je imel svoje delo. Prihajala je velika skupina lovcev. Po so rencali in mu kazali zobe. Sredi taboričca je zagledal svetla ženska. Zavese so se razgrnile in pred njim je stalo mlado dekle. Kriš je ostreljal zaradi njene lepot.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Mali oglasov, ki niso plačani vnaprej, ne objavljam. Beseda stane 30 din. Osmrtnice in zahvale v okviru 5.000, brez okvira 3.000 din. Naročniki imajo 1/3 po-pusta.

Kravo, 9 mesecev brejo, prodam po izbirki. Naslov v oglašnem oddelku 3204

Dobro ohranjeno samsko pohištvo poceni prodam. Vprašati Čankarjeva 1, Kranj 3210

Dobro ohranjeno jesenovo spalnico prodam. Naslov v podružnici Glasa, Jesenice 3236

Motor DKW 250 ccm in roller ESV prima, 175 ccm, v odličnem stanju, prodam. Minka Bizjak, Ilirska 17, Podmežaklja, Jesenice 3237

Kravo, 8 mesecev brejo, prodam, Ljubno 12 3238

Stanovanje na Kokrici in zazidljivo parcelo prodam. Naslov v oglašnem oddelku 3239

Ugodno prodam kravo, dobro mlekarico, ki bo čez 4 mesece teletila. Naslov v oglašnem oddelku 3240

Motorno kolo »Rudge-Special« 500 ccm, angleško, 4 brzine, teleskop, prodam najboljšemu ponudniku 3241

Prodam zazidljivo parcelo v okolici Kranja (800 m²). Lovro Urbanc, Gorice 15 3242

Prodam: moško kolo »Puch California«, žensko kolo NSU in 1,5 m² borovih plošč 50 mm. Naslov v oglašnem oddelku 3243

Po zelo ugodni ceni prodam moped Colibri, desni vzdijljiv štedilnik in kuhinjsko pohištvo. Kranj, C. JLA 17 3233

Prodam rabljen emajliran Tobijev štedilnik. Zasavaka 21, Orehnek 3234

Prodam: omara, 2 postelji, »polgrad«, električni kuhalnik na 3 plošče, ročni voziček, otroško kopalno pocinkano kad. posteljno mrežo, 2 stola in karnise. Gospodarska 19/II-9, Kranj 3235

Prodam kravo s telekom. Prebačovo 27 3236

Prodam konja, starega 6 let. Kranj, C. JLA 41, pri Francelinu 3237

Prodam kravo - dobro mlekarico, ki bo čez 1 tečenje teletila. Vopovje 17, Cerknje 3238

3 konje z vso opremo, sposobne za vsako delo, prodam. Ogled v nedelji dopoldan, Ilovka 3, Kranj 3239

Prodam dobro ohranjen moped »Skuter«, dvosededežni na 3 presteve. Naslov v oglašnem oddelku 3240

Dobro ohranjen Fiat 600, tipa 1960, prodam ali zamenjam za Fiat 1100 novejšega tipa. Lahovče 2, Cerknje 3241

Ognjevarno blagajno 65×50×45, prodam. Kranj, Titov trg 10/I 3242

Prodam 4 gr zlata za zobe. Naslov v oglašnem oddelku 3243

Prodam 9 mesecev brejo kravo, ki bo četrtek teletila. Suha 7, Kranj 3244

BMW motorno kolo 1952 prodam za 280.000 din. Vidic, Koritno 26, Bleč 3245

Prodam suhe hrastove deske 30 mm. Poizve se Vodopivec 6, Kranj (v mesnici) 3246

Prodam Pucha 175 ccm. Cernišec, Slap 20, Tržič 3247

Prodam kravo brejo 9 mesecev. Valjavec, Zablje 1, Golnik 3248

Prodam dobro ohranjen globok otroški voziček - italijanski model in oprenjen košček. Naslov v oglašnem oddelku 3249

Prodam 10 komščkov opornikov (punti) in 20 m² starega ostrešja. Naslov v oglašnem oddelku 3246

Prodam motor Puch-roller 37 v dol dobrem stanju. Rateče 55, Škofja Loka 3247

Prodam na novo preplešano kuhinjsko pohištvo. Poizve se pri Pleskanstvu, Kranj, Koroška 6, 23 3248

Prodam dobro ohranjen motor NSU Prima 175 ccm. Miro Butalić, Lahovče 43 3249

Opremljen Fiat 600 prodam. Naslov v oglašnem oddelku 3247

Prodam brejo kravo, ki bo v kratkem četrtek teletila. Frančiška Sifrer, Stražišče 3248

Gradbeni les raznih dolžin prodam. Naslov v oglašnem oddelku 3249

Sprejemem vajenca ali vajenko, uk vso oskrbo. Ignac Sušnik, krog 3249

Levsko puško, petelinko, kalibra 20, prodam. Naslov v oglašnem oddelku 3270

Ugodno prodam moped Colibri in kravo, dobro mlekarico. Zibert, pri Stefetu, Suha, Kranj 3271

Preključujem in obžalujem svojo trditev, da bi bila Franciška Zorko, Savska 44, Kranj, odpri moje pismo, kot neresnično. Milan Hrestak, Savska 52, Kranj 3250

Inštruktorju za gimnazijo nudim opredeljeno sobo. Oddati ponudbe pod »Inštruktor« 3251

Gostinskega vajenca in osebo, ki je vajena dela v točilnici sprejme restavracija »Park«, Kranj 3252

Ivan Pivk, čevljari, Kranj, sedaj Škofja Loka, Klobovska 8, prosi cenejne stranke naj dvignejo poopravljene čevlje. Sprejemam v popravilo vse vrste obutve - tudi gumarice. 3253

Otroška negovavka išče službo v Kranju. Oddati ponudbe pod »Otroška negovavka« 3254

Motor Horex Regina, 350 ccm. Temnište 21, Golnik 3255

Zamenjam novo gospodinjsko tehniko za rabljeno tržno tehnenco na uteži. Naslov v oglašnem oddelku 3256

Lepo sončno sobo oddam dve dnevi dajkinjam. Naslov v oglašnem oddelku 3257

Delavcu (Slovencu) nudim hranilo in stanovanje za pomoč na kmetiji. Kokrica 37 3258

Kmetijsko gozdarska zadruža »Blegaš« Gorenja vas razprodaja odvišne kmetijske stroje in opreme na javni dražbi dne 26. 8. 1962. Razprodaja bo na proizvodnem okolišu Poljane za družbeni sektor ob 8. uri, za privatni sektor pa ob 16. uri.

sport - sport - sport - sport - sport - sport

POGOVOR Z ZVEZNIM KAPETNOM

Danes izbirna regata za svetovno prvenstvo

Blejski ali »Mornarjev« osmerek?

Ze nekaj dni so na Bledu veselači, razen Blejčanov seveda, ki se bodo danes pomerili na izbirni regati za sestavo državne veslaške norme 6.05. - je dejal.

• Kaj pa će tokrat zmaga blejski osmerek...

— Ce tokrat zmaga blejski osmerek, bo ponovno srečanje med rivaloma, ki bo odločilno. Za nam je, zakaj radi bi posali blejski osmerek v Luzern, vendar je že ločeno, da smo iz vsake države nastopili samo eden.

• In kaj bodo poseli izbrati veslači do odhoda?

— Izbrani veslači bodo osmerek, zapišite prosim, v jugoslovanskem veslaškem centru — na Bledu, iz to do 2. septembra. Veslači bodo in veslači, zakaj svetovno prvenstvo ni od muh, čeprav imajo tudi kondicijo, načel na seveda upotrebimo na svetovno prvenstvo ki bo od 6.-9. septembra. Omenim naj, da je prvo svetovno prvenstvo v veslanju, zakaj došle smo v Argovje dvojec.

Pre vstopnimi začetkom izpolnjevanja norm smo se srečali na terasi vojnega počitniškega doma »Svoboda« z zveznim kapetantom državne reprezentance. (V tem domu, ki je že vsto let pravzaprav tudi veslaški center, kjer se veslači hranijo in stanujejo).

Mamogrede pa naj omenimo, da je »Svoboda« nedvomno precej prispevala k lepši podobi Bleda, Profesor JAROSLAV LASTOVICA, ki že od 1956. leta vodi naše veslače izven naših meja, se je radi volje odzval povabilu na razgovor.

— Blejčani so požirovalni fantje, ni kaj reči, Kmalu po tem, ko se pomirilo tekmovalno vzdušje državnega prvenstva, so bili že na jezeru. Maloprej sem jih gledal: hitro veslajo, 40 zavesljavev.

• Najhujši nasprotnik?

— V osmercu so dobri Nemci, Italijani in Rusi. Naj računam na 3. ali 4. mesto? V četverici krmjarja so favoriti Romuni, zato je težko dajati prognozo.

S. Skrabec

Sveži piščanci na zalogi vse dan v trgovini Delikates Kralj.

Vsa dan sveže præzena in mreža Kava v trgovini Delikates Kralj.

Bogat izbor mesnih indeksov je suhega mesa v trgovini Delikates Kralj.

Kavarna Europa Kranj je v letnem času odprt od 19. do 2. ur.

objave

Upravni odbor - KLAVNICA Kranj razpisuje delavno mestno TRGOVSKO POMOCNICE za likovno trgovino.

Prednost, imajo interesente tovornstvo prakso.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Osebni dohodki po pravilu pismene ponudbe poslati na napis »KLAVNICA« Kranj, Mistrov trg 14.

KAM NA LETOVANJE

Turistično društvo »Povlana« na otoku Pagu vabi člane kmetov in druge, da obiščijo ta lepi kraj na način Jadran.

Dnevni penzion je 850 din. Hram održenja. Plaža čudovita. Vse informacije v trgovini Borovo Krško vsak dan od 8. do 9. in od 17. do 18. ure, telefon 21-50.

Velika izbira blaga, široke potrošnje,

modna revija in pester večerni

zabavni spored

Lesnina!

Lesnina razstavlja in prodaja na XII. gorenjskem sejmu

Lesnina zastopa renomirane proizvajalce pohištva Slovenije Prodajamo: spalnice, kuhinje, dnevne sobe, komadno pohištvo

parket

Lesnina nudi kupcem na sejmu poseben popust

Lesnina dostavlja pohištvo v bližnjo okolico brezplačno

S tem, da kupite pri Lesnini na Gorenjskem sejmu, prihranite denar

Umrl je naš dragi oče, mož, stric, tast

MATIJA BRADASKA umetni slikar

Pogreb pokojnika bo v soboto, 11. avgusta 1962 ob 17. uri.

Zaludoč: žena, hčer, sinova in ostalo sorodstvo

Uprava izobraževalnega centra

Prebivavci Gorenjske obiščite

XII. GORENJSKI SEJEM

od 3. do 14. avgusta 1962 v Kranju

Velika izbira blaga, široke potrošnje, modna revija in pester večerni zabavni spored